

kevaan kysymykseen, oli kamarin mielestä mahdotonta antaa siitä lausuntoa, ennenkuin asiasta oli olemassa tarkempi ehdotus. Missään tapauksessa ei kuitenkaan tähän tarkoitukseen olisi luovutettava osia Kasarmintorista.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto ensin päätti ¹⁾ ainoastaan painattaa sen johdosta syntyneet asiakirjat ²⁾. Myöhemmin valtuusto talousarvion järjestelyssä talousarviovaliokunnan ehdotuksesta ³⁾ antoi ⁴⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi ensi tilassa antaa laatia ja lähettää valtuustolle ehdotettujen myymäläkojujen piirustukset kustannusarvioineen.

Kirkkotorin istutukset. Kollegiasessori N. C. Westermarckin y.m. esittämän anomuksen, että Kirkkotorin aitauksen sisäpuolella olevat pensaat poistettaisiin ja niiden sijaan istutettaisiin puita, kaupunginvaltuusto vuonna 1880 oli lähettänyt ⁵⁾ rahatoimikamariin. Kamarin pyydettyä asiasta lausuntoa v.t. kaupunginpuutarhuri L. A. Jernströmiltä tämä pääasiassa yhtyi esitettyihin toivomuksiin ja antoi kamarille ehdotuspiirustuksen, joka koski kyseisten istutusten järjestelyn muuttamista. Tämän piirustuksen mukaan poistettaisiin paikalta korkeat, vesakoksi kasvaneet pensaat ja eräitä liiaksi kasvaneita puuryhmiä ja niiden sijaan istutettaisiin uusia puita ja pieniä ryhmiä matalia pensaslaatuja, minkä lisäksi puistikkoa ympäröivä aitaus ainakin toistaiseksi säilytettäisiin. Vuonna 1881 kamari puolsi tätä ehdotusta ja sen jälkeen valtuusto hyväksyi ⁶⁾ sen.

Maan osoittaminen lehtikuusien istuttamista varten. V. t. kaupunginpuutarhuri L. A. Jernströmin esittämä ehdotus, että kaupunki osoittaisi maata lehtikuusien koeistutusta varten, jollaisen Suomen metsänhoitoyhdistys aikoi panna toimeen Helsingissä syyskuun 9 p:nä pidettävän vuosikokouksensa yhteydessä, ei antanut ⁷⁾ aihetta toimenpiteisiin kaupunginvaltuuston taholta. Myöhemmin mainitun yhdistyksen puheenjohtaja, johtaja A. G. Blomqvist yhdistyksen puolesta teki samaa tarkoittavan anomuksen, mutta valtuusto epäsi ⁸⁾ senkin.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Vuoden 1880 meno- ja tulolaskelma. Rahatoimikamarin lähettämä, rahatoimikonttorin laatima Helsingin kaupungin vuoden 1880 menoja ja tuloja koskeva laskelma ei aiheuttanut ⁹⁾ toimenpidettä.

Kaupunginkassan katsastus. Kaupunginkassan katsastajiksi kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁰⁾ vtt Borgin ja Svenssonin ja heidän varamiehekseen vtn Nybomin.

Kaupungin irtaimen omaisuuden katsastus. Kaupungin irtaimen omaisuuden katsastajiksi kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁰⁾ vtt Steniuksen ja Tallgrénin sekä heidän varamiehekseen vtn Eskolinin.

Kaupungin vuoden 1880 tilien tarkastus. Rahatoimikamari ilmoitti ¹¹⁾,

¹⁾ Valt. pöytäk. 20 p. jouluk. 6 §. — ²⁾ Painetut ilman numeroa. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 30. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 27 p. jouluk. 4 §. — ⁵⁾ Ks. s. 109. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 22 p. maalisk. 6 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. kesäk. 12 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. elok. 27 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. huhtik. 4 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. tammik. 4 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. maalisk. 6 §.

että kaupungin vuoden 1880 tilit oli päätetty ja luovutettu maistraatille tilintarkastajille annettaviksi. Tilintarkastajain mainittujen tilien tarkastuksesta antaman kertomuksen sekä rahatoimikamarin y.m. viranomaisten sen johdosta antamien selitysten saavuttua valtuustolle tämä päätti ¹⁾ toimittaa nämä asiakirjat painoon sekä lehettää asian valiokuntaan, johon kuuluivat vtt Dittmar, Laurell ja Nybom. Valiokunnan annettua mietintönsä ²⁾ valtuusto sen mukaisesti myönsi ³⁾ kaupungin hallinnollisille viranomaisille vastuuvapauden vuodelta 1880. Sen ohessa valtuusto pääasiallisesti valiokunnan ehdotuksen mukaisesti päätti:

antaa rahatoimikamarille tehtäväksi antaa periä erään Kasarmintorin teurastajamyymälän maksamattoman vuokran;

kehoittaa rahatoimikamaria ryhtymään toimenpiteisiin tonttiveron määräämiseksi uusillekin tonteille sekä antamaan valtuustolle ehdotukset markkinakojuista ja -pöydistä suoritettavien maksujen uusiksi taksoiksi;

samoin kehoittaa kamaria antamaan joissakin suhteissa täydentää ja laatia uudestaan kaupungin kalustokirjan;

kehoittaa kamaria takauksen vaatimisessa niistä vuokra-alueista, jotka oli vuokrattu n.s. laajemmin hallintaoikeuksin, noudattamaan voimassa olevia määräyksiä; sekä

kehoittaa kamaria korjaamaan erään kaupungin kirjoissa esiintyvän virheen, nim. että n.s. vuoden 1812 järjestelylaina oli merkitty todellista määräänsä 5,288 markkaa pienemmäksi.

Hävinnyt obligatio. Maistraatti ilmoitti mahdollista toimenpidettä varten, että joulukuun 31 p:nä 1880 tapahtuneessa kaupungin kassan tarkastuksessa eräs 100 markan määräinen vieroiteobligatio oli puuttunut. Sen jälkeen kun rahatoimikamarin puolesta oli ilmoitettu kamarin jo ryhtyneen toimenpiteisiin obligation hankkimiseksi takaisin kaupunginvaltuusto antoi ⁴⁾ asian jäädä sillensä.

Kaupunginvaltuuston vuoden 1880 tarverahain tilitys. Kaupunginvaltuuston entisen sihteerin, senaatinkanslisti H. Kr. Sohlbergin antaman tilityksen valtuuston vuoden 1880 tarverahoista valtuusto päätti ⁵⁾ lähettää rahatoimikamariin esitettäväksi kaupungin tilintarkastajille.

Lainan ottaminen järjestely- ja uudisrakennustöitä varten. Käsitellessään rahatoimikamarin tekemää ehdotusta suurehkon lainan ottamisesta järjestely- ja uudisrakennustöitä varten kaupunginvaltuusto vuonna 1878 oli antanut ⁶⁾ valiokunnalle tehtäväksi antaa lausunnon lainan määrästä ja kysymyksen muista pääkohdista. Valiokunnan s.v. ensimmäisessä mietinnössään ⁷⁾ ehdotettua, että aluksi otettaisiin 350,000 markan suuruinen valtion laina enintään kahden vuoden takaisinmaksuajoin, ja kaupunginvaltuuston hyväksyttyä ⁸⁾ tämän ehdotuksen valiokunta ennen ryhtymistä enempiin toimenpiteisiin asian johdosta jäi odottamaan tarkempia tietoja tulossa olevista suurista uudisrakennus- ja järjestelytöistä. Rahatoimikamarin esitettyä ⁹⁾ vuonna 1880 katsauksen näihin valiokunta vuonna 1881 antoi valtuustolle toisen mietintönsä ¹⁰⁾, jossa paitsi pääkysymystä käsiteltiin raha-asialliselta kannalta myöskin valiokuntaan aikaisemmin lähetettyjä kunnallisen sairaalan rakentamista ¹¹⁾, vaivaishoidolle ja kuumesairaalalle

¹⁾ Valt. pöytäk. 21 p. kesäk. 2 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 18. — ³⁾ Valt. pöytäk. 11 p. lokak. 1 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. helmik. 22 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. maalisk. 8 §. — ⁶⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 375. — ⁷⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 15 v:lta 1878. — ⁸⁾ Ks. s. 111. — ⁹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 1. — ¹⁰⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 338.

lahjoitettujen rahastojen palauttamista niiden oikeisiin pääomamääriin ¹⁾ sekä raatihuoneen uudesti- ja muutosrakennustöitä ²⁾ koskevia kysymyksiä.

Edellä mainitussa toisessa mietinnössään valiokunta arvostellen tarkasti rahatoimikamarin antamia tietoja, joiden mukaan lähinnä suoritettavat uudisrakennus- ja järjestelytyöt aiheuttaisivat kustannuksia yhteensä 3,000,000 markkaa, ja tinki loppusumman 1,458,812 markkaan. Tämä määrä jakautui valiokunnan mietinnössä seuraaviin eriin:

Vuoden 1878 uudisrakennus- ja järjestelylainan jäljellä olevan osan suorittaminen	200,000: —
Malminkadun kansakoulurakennus	40,000: —
Venäläisen sotaväen muonamakasiini, arviolta	400,000: —
Vanhankaupungin myllyn uudestirakentaminen, arviolta ...	45,000: —
Oman talon rakentaminen reaalikoululle, arviolta	180,000: —
Kunnallinen sairaala	80,000: —
Vanhan venäläisen muonamakasiinin sisustaminen tulli- ja pakkahuoneeksi, arviolta	33,000: —
Viemäriverkoston laajentaminen, arviolta	100,000: —
Rautatien kiveäminen, arviolta	50,000: —
Vesijohtoverkon laajentaminen, arviolta	50,000: —
Raatihuoneen uudis- ja muutosrakennustyöt, arviolta	100,000: —
Vaivaishoidolle ja kuumesairaalalle lahjoitettujen rahastojen palauttaminen entiselleen	180,812: —
Yhteensä Smk	1,458,812: —

Valiokunta oli sitä mieltä, että laina oli otettava korollisena obligatiolainana ja että sen korko vallitsevat hyvät suhdanteet huomioon ottaen oli määrättävä 4 tai 4 $\frac{1}{2}$ %:ksi. Yhden tai useampien pankkien tai muiden rahalaitosten kanssa olisi tehtävä sopimus siitä, että se tai ne merkitsisivät koko obligatiomäärän, joka ottaen huomioon mahdollinen pääoma-alennus olisi määrättävä nimellismäärältään enintään 1,650,000 markaksi. Sopimuksen tekeminen olisi uskottava rahatoimikamarille. Koska kaikki näillä lainavaroilla suoritettavat työt lukuun ottamatta venäläistä muonamakasiinia olivat sitä laatua, ettei niiden kustannuksia ollut jaettava liian pitkälle ajalle, ei lainan kuoletusaika saisi olla 30 vuotta pitempi. Koska kuitenkin lainan kuolettamiseen ei saisi ryhtyä ennen kuin kaupunki oli ehtinyt käyttää lainatut varat ja saada niistä jotakin hyötyä, valiokunta huomautti, että kuoletusta, t.s. obligatioiden arvontaa, ei ollut aloitettava ennen kuin kolmen vuoden kuluttua niiden emittomisesta, joten laina tulisi kokonaan maksetuksi 33 vuodessa. Lainan koron ja kuoletuksen aiheuttama kaupungin vuosimenosäännön lisäys oli epäilemättä varsin tuntuva, n. 95,000 markkaa. Oli kuitenkin otettava huomioon, että vuoden 1878 uudisrakennus- ja järjestelylainan korko jo rasitti talousarviota sekä että kaikilla töillä, joihin laina käytettäisiin, joko oli tuottava tarkoitus tai ne kohdistuivat yleishyödyllisiin laitoksiin, joiden tarpeista kaupunki oli velvollinen huolehtimaan. Uuden tulli- ja pakkahuoneen aikaansaaminen oli kauan yleisesti tunnustettu tarpeen vaatimaksi, ja ylemmät viranomaiset olivat lukuisia kertoja velvoittaneet kaupungin siihen. Sen paikkakunnan liiketoiminnalle aiheuttamat mukavuudet todennäköisesti myöskin edistäisivät liikenteen

¹⁾ Ks. s. 40 ja seur. sekä s. 111. — ²⁾ Ks. s. 101.

kehitystä ja lisäisivät siten välillisesti kaupungin tuloja. Vesijohto- ja viemäriverkon laajentaminen taas lisäisi kaupungin vesijohdon käyttöä. Rakentamalla omat talot kuumesairaalalle, reaalikoululle ja muutamille kansakouluille samoin kuin suorittamalla muutos- ja uudisrakennustoita raatihuoneessa säästettäisiin ne vuokrat, jotka muuten oli maksettava näiden laitosten ja raatihuoneen ulkopuolelle sijoitettujen kunnan virastojen huoneistoista. Uusi tulli- ja pakkahuone vähentäisi todennäköisesti myöskin eräitä makasiinivuokria. Valiokunnan mielestä kaupunki sen tähden voi ottaa kyseisen lainan pelkäämättä talousarvion liikakuormitusta.

Mietintö päättyi seuraaviin ehdotuksiin:

1) että edellä mainittuihin tarkoituksiin otettaisiin kaupungille laina, nimellismäärältään enintään 1,650,000 markkaa, emittomalla 4 tai 4 $\frac{1}{2}$ %:n korkoisia obligatioita;

2) että laina kuoletettaisiin vuosittain arpomalla ja lunastamalla obligatioita; kuoletus alkaisi kolmen vuoden kuluttua obligatioiden päiväyksestä ja olisi päättynyt 30 vuotta myöhemmin eli 33 vuoden kuluttua ensiksi mainitusta päiväyksestä;

3) että Hänen Keisarilliselle Majesteetilleen tehtäisiin esitys näiden päätösten vahvistamisesta ja samalla anottaisiin, että sitten kun lainan antajan kanssa oli sovittu tarkemmista lainaehdoista, saataisiin tehdä ehdotus obligatioiden tekstiksi ja kuoletussuunnitelmaksi; sekä

4) että rahatoimikamarille annettaisiin tehtäväksi kaupungin puolesta sopia yhden tai useamman pankin tai muun rahalaitoksen kanssa lainan sijoittamisesta niin edullisin ehdoin kuin mahdollista ja kenties tarpeellisista yksityiskohtaisemmista määräyksistä sekä tämän nojalla laatia ja antaa valtuustolle ehdotus obligatioiden tekstiksi ja kuoletussuunnitelmaksi.

Asiaa ensimmäistä kertaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto valiokunnan ehdotuksesta päätti ¹⁾ maistraatille esittää, että koska vuonna 1878 tämän kysymyksen käsittelyä varten valituista ²⁾ lisätyistä kaupunginvaltuutetuista monet olivat kuolleet tai tulleet valituiksi vakinaisen valtuuston jäseniksi, toimitettaisiin lisättyjen kaupunginvaltuutettujen uudet tai täydennysvaalit.

Myöhemmin maistraatti ilmoitti ³⁾, että uudet vaalit oli toimitettu lisävaltuutettujen valitsemiseksi kaupunginvaltuustoon lainakysymyksen käsittelyä varten ja että valituksi tällöin olivat tulleet kolleegiasessori N. C. Westermarck, kauppiat A. Dahl, A. Ferlmann, W. Scharin ja A. F. Wasenius, päätoimittaja, filosofiankandidaatti N. V. A. Löfgren, tehtailija A. H. Bade, ylitirehtööri S. V. Calamnius, pankintirehtööri, laamanni A. J. Rudbäck, tie- ja vesirakennusten ylläpidon asessori E. R. Strömberg, valtioneuvos C. F. Forsman, kauppiat N. Wavulin ja I. Nyman, apteekkari A. K. Osberg, lääketieteen tohtori, vapaaherra M. W. af Schultén, tehtailija J. H. Brummer, tirehtori K. E. F. Ignatius, kauppias F. E. Ekberg, professori R. A. Montgomery, filosofianmaisteri K. H. Lindholm, lääketieteen tohtori A. F. Holmberg, leipurimestari A. F. Holm, rovasti F. W. G. Hjelt ja tehtailija A. L. Hartwall. Eronneen rovasti Hjeltin sijaan valittiin ⁴⁾ myöhemmin täydennysvaalissa kirjakauppias G. W. Edlund.

Kun laina-asia esiteltiin lisätyille kaupunginvaltuutetuille, nämä hyväksyivät ⁴⁾ kaikki valiokunnan ehdottamat määrärahaerät ja mietinnön kolme

¹⁾ Valt. pöytäk. 8 p. helmik. 18 §. — ²⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 376. —

³⁾ Valt. pöytäk. 22 p. maalisk. 5 §. — ⁴⁾ Lis. valt. pöytäk. 5 p. huhtik. 1 §.

ensimmäistä pontta sellaisinaan, mutta tekivät neljänteen pontteen sen muutoksen, että rahatoimikamarin tuli saada joko heti ottaa laina tai tehdä kaupungin puolesta yhden tai useamman pankin tai muun rahalaitoksen kanssa valiokunnan ehdottama sopimus, ja sen selvennyksen, että kamarin laatima obligatioiden teksti- ja kuoletussuunnitelmaehdotus oli lähetettävä varsinaiselle valtuustolle.

Hänen Keisarillisen Majesteettinsa päätös, jossa myönnettiin lupa kyseisen lainan ottamiseen, lähetettiin ¹⁾ myöhemmin kaupunginvaltuustolle.

Lainan ottaminen majoituskustannusten suorittamiseen. Rahatoimikamarin ilmoitettua, että siihen asti yleisistä sotilasvaroista kaupungin majoitusrasituksen huojentamiseksi suoritettu avustus senaatin määräyksestä vastedes lakkautettaisiin, ja sen johdosta ehdotettua ryhtymistä määrättyihin toimenpiteisiin, kaupunginvaltuusto lähetti ²⁾ asian valiokuntaan, johon kuuluivat vtt Schauman, Brummer ja Sanmark, valtioneuvos C. F. Forsman ja professori R. A. Montgomery.

Sen jälkeen antamassaan mietinnössä ³⁾ valiokunta pääasiallisesti rahatoimikamarin ehdotuksen mukaisesti ehdotti, että kaupunginvaltuusto tekisi Hänen Keisarilliselle Majesteetilleen anomuksen, että kaupungille kuluva ja kenties lähinnä seuraavan vuoden majoituskustannusten suorittamista varten myönnettäisiin yleisistä varoista 350,000 markan suuruisen lainaennakko, jota saisi nostaa tarpeen mukaan ja joka ilman korkoa maksettaisiin takaisin valtiolle niin pian kuin majoitustoimen lopullinen järjestely oli tapahtunut, kuitenkin viimeistään kahden vuoden kuluessa varain nostamisesta. Samalla valiokunta esitti valtuustolle ehdotuksen Hänen Majesteetilleen lähetettäväksi esitykseksi, jossa kyseistä anomusta tarkemmin perusteltiin.

Sen jälkeen kun valiokunnan mietintö oli toimitettu ⁴⁾ painoon, kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle ⁵⁾, eikä sitä käsitelty loppuun kertomusvuoden kuluessa.

Kaupungin osuus vuoden 1880 paloviinaverosta. Maistraatin ilmoitettua, että kaupungin osuus vuoden 1880 paloviinan valmistusverosta, Smk 6,882: 36, oli annettu kaupungin käytettäväksi, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ osoittaa tämän rahamäärän kansankirjaston ja lukusalin hyväksi.

Vuoden 1880 koiravero. Maistraatin esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi ⁷⁾ aktuaari A. Grönholmille 25 markan palkkion verotettavia koiria koskevien ilmoitusten vastaanottamisesta sekä tässä verotuksessa vuonna 1880 kannettujen varojen, 306 markan, tilittämisestä.

Veronkantoaikojen määrääminen. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾, että kertomusvuonna järjestettäisiin kaksi veronkantokautta kunnallisverojen kantoa varten, toinen toukokuun keskivaiheilla ja toinen syyskuun alkupuolella, minkä ohessa kamari valtuutettiin määräämään kantopäivät.

Vapautus kunnallisverojen suorittamisesta. Ent. aliupseeri W. Stepanoff oli kenraalikuvernööriltä anonut vapautusta hänelle määrättyjen kunnallisverojen suorittamisesta vuodelta 1880. Läänin kuvernöörin lähetettyä asiassa syntyneet asiakirjat kaupunginvaltuustolle valtuusto päätti ⁹⁾ ilmoittaa kuvernöörille, ettei se katsonut itsellään olevan lakiin perustuvaa

¹⁾ Valt. pöytäk. 16 p. elok. 1 §. — ²⁾ S:n 25 p. lokak. 8 §. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 23. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 15 p. marrask. 2 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. marrask. 10 § ja 20 p. jouluk. 9 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. marrask. 3 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. helmik. 5 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. huhtik. 1 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. jouluk. 3 §.

oikeutta hakijan vapauttamiseen mainittujen verojen suorittamisesta, koska tämä ei ollut asianmukaisessa järjestyksessä hakenut muutosta hänelle pantuun verotukseen.

Tuulaaki-, liikenne- y.m. maksujen kanto. Vuonna 1880 antamassaan mietinnössä ¹⁾ valiokunta, jonka kaupunginvaltuusto oli asettanut ²⁾ käsittelemään kysymystä parannusten aikaansaamisesta kaupungin kantotoimeen, oli m.m. viitannut tuulaaki-, liikenne- y.m. maksujen kanton tehtävien muutosten tarpeellisuuteen. Uuden tullitaksaehdotuksen tultua julkaistuksi valiokunta vuonna 1881 uudessa mietinnössä ³⁾ palasi kysymykseen mainittujen maksujen kannosta. Valiokunta lausui tällöin m.m., että tuulaaki- y.m. saapuvista ja lähtevistä tavaroista suoritettavat maksut varsinkin useimmille maan merikaupungeille olivat niiden tärkeimpiä tulolähteitä. Kaupungeille ei kuitenkaan ollut mahdollista tehokkaasti valvoa, että nämä niille tavaraliikenteestä tulevat maksut todellakin kertyivät. Nämä maksut veloitettiin ja kannettiin näet kokonaan niiden ilmoitusten perusteella, joita kaupunkien rahatoimilaitokset voivat saada tullikamareilta ja joiden ei tarvinnut olla millään tavalla oikeiksi todistettuja. Aivan toinen olisi asianlaita, jos tämän veloituksen ja kannon kaupunkien hyväksi toimittaisivat tullikamarit, joilla yksin päivä-, ilmoitus- ja lastikirjoissaan oli kaikki se aineisto, jota tämän kannon huolellinen suoritus edellytti. Tämän tehtävän suorittamisesta voisivat tullikamarit siinä tapauksessa saada määrätyn kantoprosentin, jollaista järjestelyä jo oli sovellettakin Turussa. Liikennöivälle yleisöllekin olisi monessa suhteessa edullista voida yhteen ainoaan paikkaan maksaa kaikki tavaraliikenteestä suoritettavat maksut. Valtuuston tulisi sentähden koettaa saada uuteen tullitaksaan määräys, joka velvoittaisi sitä haluavien kaupunkien tullikamarit kaupungeille veloittamaan ja kantamaan niille saapuvista ja lähtevistä tavaroista tulevat tuulaaki- ja muut maksut saaden siitä määrätyn kantoprosentin. Tämä ei saisi olla suurempi kuin 3 % kaupunginkassalle tulevasta tulosta. Siinä tapauksessa, ettei tällaista tullitaksan lisäystä voitaisi saada aikaan, tulisi valtuuston vaihtoehtoisesti lausua toivomus, että uuteen tulliasetukseen otettaisiin jo vuoden 1839 tulliohjesääntöön sisältynyt säännös siitä, että tullikamarit saivat luovuttaa tavarana vasta sen jälkeen kun oli esitetty kuitit myöskin kaupungin maksujen suorittamisesta, samoin kuin määräys, joka velvoittaisi tullikamarit antamaan kaupunkien rahatoimilaitoksille asianmukaisesti oikeiksi todistetut tiedot kaikista saapuvista ja lähtevistä tavaroista. Valiokunta esitti valtuustolle näiden näkökohtien mukaisesti laaditun Hänen Keisarikunnalle Majesteetilleen osoitetun alamaisen anomuksen ehdotuksen, jossa muitakin tullitaksaan tehtäviä muutoksia ja lisäyksiä mainittiin suotavina.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto eräin muutoksin hyväksyi ⁴⁾ valiokunnan ehdotuksen ja valtuutti sihteerin jättämään anomuskirjelmän senaattiin.

Vaivaismaksujen kanto julkisista huvituksista ja eräiltä ulkomaalaisilta. Läänin kuvernöörin evättyä kaupunginvaltuuston esityksen, joka koski oikeutta maksujen kantamiseen edelleenkin julkisista huvitilaisuuksista sekä matkustelevilta silmänskääntäjiltä, kauppa-asiamiehiltä y.m. ⁵⁾, valtuusto antoi ⁶⁾ valiokunnalle, johon kuuluivat vtt Borenius, Eneberg ja

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 3 v:ltä 1880. — ²⁾ Ks. s. 45 ja 113. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 8. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 26 p. huhtik. 9 §. — ⁵⁾ Ks. s. 140. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 22 p. marrask. 8 §.

Schauman, tehtäväksi harkita, oliko kuvernöörin päätöksestä valitettava vai ei, sekä edellisessä tapauksessa antaa valtuustolle ehdotuksen valituskirjelmäksi. Valiokunta antoi lausuntonsa kertomusvuoden aikana, mutta valtuusto otti sen käsiteltäväkseen vasta seuraavana vuonna.

Vesimaksujen alentaminen. Tehdystä anomuksesta ja rahatoimikamarin sitä puollettua kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että kuluttajain, jotka eivät asuneet vesijohdon vierellä, tuli maksaa Lant. viertotien ja Eläintarhantien kulmassa olevasta vesipostista otetusta vedestä puolet yleisessä taksassa säädetystä määrästä eli 2 markkaa huonetta kohden vuodessa ja samassa suhteessa taksan muilta osilta.

Uudenmaan läänin tarkk ampujapataljoonan päällystö oli rahatoimikamarilta anonut, että pataljoona, joka oli sijoitettu Katajanokan kasarmiin, saisi ottaessaan sinne vettä pakkahuoneen luona olevasta vesipostista sen hinnasta saman alennuksen kuin erinäiset muut vesipostien vedenkuluttajat. Kamarin ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti ²⁾, että Katajanokan kasarmin tarpeisiin mainitusta vesipostista otetusta vedestä oli suoritettava puolet yleisessä taksassa mainitusta määrästä eli 2 markkaa huonetta kohden vuodessa. Samalla kamari valtuutettiin tekemättä asiasta esitystä valtuustolle myöntämään muille veden ottajille suhteellisen etäisistä vesiposteista sama vesimaksun alennus.

Lyhennysluetteloiden tarkastus. Maistraatin jätettyä vuoden 1880 henkiverojen ja suostuntaverojen lyhennysluettelot kaupunginvaltuustolle tämä antoi ³⁾ niiden tarkastamisen tehtäväksi vtllle Tallgrénille ja Steniukselle. Sen jälkeen antamassaan lausunnossa tarkastajat ehdottivat, että valtuusto ilmoittaisi maistraatille, että kaupunginvoutien tiedonannot henkilöistä, joita ei ollut tavattu, mikäli kaupunginvaltuustolla oli tiedossaan, lienevät pitäneet paikkansa, mutta samalla päättäisi vastedes, kun sen täytyi antaa samanlaisia todistuksia, hankkia poliisikamarilta lausunnon siitä, oleskelivatko mainittuihin luetteloihin ei tavatuiksi merkityt henkilöt Helsingissä vai eivät. Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ antaa palauttaa lyhennysluettelot maistraattiin ja merkitä niihin todistuksen, mutta olla tekemättä asiassa muuta päätöstä.

Lausunto vuokra-ajurien taksa- ja järjestyssääntöehdotuksesta. Maistraatin pyydettyä kaupunginvaltuuston lausuntoa laatimastaan vuokra-ajurien taksa- ja järjestyssääntöehdotuksesta valtuusto lähetettyään ⁵⁾ asian rahatoimikamariin päätti ⁶⁾ puolestaan hyväksyä ehdotuksen muutamin osaksi kamarin ehdottamin muutoksin ja lisäyksin.

Lausunto palkkasoutajain taksa- ja järjestyssääntöehdotuksesta. Maistraatti pyysi kaupunginvaltuustolta lausuntoa laatimastaan kaupungin palkkasoutajien taksa- ja järjestyssääntöehdotuksesta. Lähetettyään ⁷⁾ asian rahatoimikamariin valtuusto päätti ⁸⁾ lausunnossaan yhtyä kamarin laatimaan, eräiltä osilta poikkeavaan taksa- ja järjestyssääntöehdotukseen.

Taksan vahvistaminen maston vierestä tapahtuvaa ruokatavarain myyntiä varten. Maistraatin välityksellä saapui ⁹⁾ ilmoitus, että senaatti huhtikuun 5 p:nä oli vahvistanut kaupunginvaltuuston vuonna 1880 hyväksymän ¹⁰⁾ taksan, jonka mukaan ulkomaalaisten tuli suorittaa maksu ruokatavarain myynnistä maston vieressä kaupungin satamissa. Tämän taksan mukaan

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. huhtik. 5 §. — ²⁾ S:n 11 p. lokak. 18 §. — ³⁾ S:n 22 p. helmik. 2 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. maalisk. 10 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. marrask. 17 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. jouluk. 9 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. toukok. 13 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. kesäk. 8 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. toukok. 4 §. — ¹⁰⁾ Ks. s. 117.

tuli ulkomaalaisten, jotka halusivat käyttää hyväkseen heille vuoden 1879 elinkeinoasetuksen 12 §:ssä myönnettyä oikeutta myydä satamassa maston vierestä maahan tuomiaan ruokatavaroita, viikoittain sinä aikana, jolloin tavaroita pidettiin kaupan, tai ellei myynti kestänyt koko viikkoa, ennen sen alkamista, ennakolta suorittaa kaupungin satamakonttoriin seuraavat yhdeltä alukselta arvioidut maksut, nimittäin: milloin kaupan olevien ruokatavarain paino laivan tai purren saapuessa satamaan oli 25 leiviskää tai vähemmän, 1 markka, painon ollessa yli 25:n, mutta alle 50 leiviskän, 2 markkaa, painon ollessa yli 50 leiviskän aina 100 leiviskään saakka 4 markkaa ja painon ylittäessä 100 leiviskää jokaiselta ylitetyltä 100 leiviskältä tai sen osalta 2 markkaa sekä juurikasveista määrän ollessa 50 leiviskää tai vähemmän 1 markka ja muuten puolet edellä mainitun laskuperusteen mukaisista muiden ruokatavarain maksuista.

Valtion avustus katuvalaistuskustannuksiin. Maistraatti ilmoitti ¹⁾ senaatin vahvistaneen valtion osuuden katuvalaistuskustannuksista vuosina 1881—90 kaupunginvaltuuston vuonna 1879 tekemän anomuksen ²⁾ johdosta 12,000 markaksi vuodelta.

Luontoismajoituksen rahakorvaus. Majoituslautakunta antoi kaupunginvaltuustolle tarkastettavaksi ja vahvistettavaksi laatimansa ehdotuksen niiksi rahakorvauksiksi, jotka kaupunkiin sijoitetun sotaväen vuokravuonna 1881—82 tuli saada huoneiden ja muiden luontoisetujen sijaan. Valtuusto hyväksyi ³⁾ muutoksitta ehdotuksen, joka oli täysin samanlainen kuin vuokravuoden 1880—81 vastaava tariffi.

Huoneiden vuokraaminen tilapäistä sotilasmajoitusta varten. Tehdystä esityksestä kaupunginvaltuusto oikeutti ⁴⁾ majoituslautakunnan vuokravuodeksi 1881—82 samoin ehdoin kuin aikaisemmin, 4,000 markan vuosi vuokrasta, tekemään leskirouva M. Kleineh'n kanssa sopimuksen huoneiden vuokraamisesta hänen hotellistaan sellaisille sotilashenkilöille, joilla tilapäisesti kaupungissa oleskellessaan oli oikeus majoitukseen.

Piiriesikunnan vuokramääräraha. Majoituslautakunnan tekemän esityksen, että kaupungin vuoden 1882 menosääntöön merkittäisiin 15,200 markan suuruinen määräraha piiriesikunnan ja sen päällikön huoneistojen vuokraa varten, kaupunginvaltuusto lähetti ⁵⁾ talousarviovaliokuntaan, mutta tämän epäävän lausunnon ⁶⁾ mukaisesti kaupunginvaltuusto talousarvion käsittelyssä hylkäsi ⁷⁾ sen.

Majoitusvarojen ulosotto. Sen jälkeen kun läänin kuvernöörin vuonna 1880 antama tuomio ⁸⁾, jolla kenraalimajuri Behrens oli julistettu epäoikeutetuksi saamaan kaupungilta majoitusvaroja, oli saanut lain voiman, majoituslautakunta, joka oli maksanut hänelle vuokratrahoja Smk 5,074: 58, esitti, että mainittu rahamäärä hankittaisiin takaisin kaupungille. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto vuonna 1881 päätti ⁹⁾ antaa rahatoimikamarille tehtäväksi antaa oikeuden kautta periä kenraalimajuri Behrensilta mainitun rahamäärän.

Kaupungin virkamiesten uuden palkkaussäännön laatiminen. Sen johdosta, että maistraatin ja raastuvanoikeuden kokoonpanosta ja toiminnasta oli vahvistettu ¹⁰⁾ uudet muutetut määräykset, maistraatti huomautti, että sen mielestä sen jälkeen kun mainituille viranomaisille oli ehditty vahvistaa

¹⁾ Valt. pöytäk. 29 p. maalisk. 3 §. — ²⁾ Ks. s. 51. — ³⁾ Valt. pöytäk. 25 p. tammik. 7 §. — ⁴⁾ S:n s:n 8 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. jouluk. 8 §. — ⁶⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 30. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 27 p. jouluk. 4 §. — ⁸⁾ Ks. s. 118. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 25 p. lokak. 10 §. — ¹⁰⁾ Ks. s. 192.

erityiset työjärjestykset, oli aika ryhtyä laatimaan jo kauan suunniteltua kaupungin kaikkien virkamiesten uutta palkkaussääntöä. Asiaa esitellessä kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ anoa, että maistraatti antaisi laatia tällaisen palkkaussäännön ehdotuksen, johon eri sarakkeeseen olisi merkittävä nekin palkkaedut, joita kukin kaupungin virkamies silloin nautti, sekä antaisi sen valtuustolle yhtäikaa maistraatin työjärjestysehdoituksen kanssa.

V.t. oikeuspormestarin viransijaisuuspalkkio. Maistraatin esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi²⁾ oikeusraatimies F. L. Cläsenille, joka oli määrätty hoitamaan oikeuspormestari J. F. Gaddin kuoleman johdosta avoimeksi joutunutta oikeuspormestarin virkaa, 300 markan kuukausipalkkion siltä ajalta, jona hän sijaisena hoiti mainittua virkaa.

Pakkaajien ja räkääjien palkkionkorotus. Tehdystä anomuksesta, jota satamakapteeni oli puoltanut, kaupunginvaltuusto myönsi³⁾ kaupungin vaakahuoneen pakkaajalle ja räkääjälle G. A. Wickströmille ja A. W. Malmbergille kummallekin 80 markan palkkionkorotuksen vuodessa tammikuun 1 p:stä lukien.

Virkaatekevän kansakoulutarkastajan palkkaus. Kansakoulujohtokunta ilmoitti, että kansakoulutarkastaja, filosofianmaisteri V. W. Öhberg, joka oli valittu kaupungin valtiopäiväedustajaksi, oli ilmoittanut suostuvansa luovuttamaan sille henkilölle, joka valtiopäivien aikana hoiti hänen virkaansa, kolmanneksen palkastaan, sekä että pastori K. T. Broberg oli sitoutunut tänä aikana 300 markan kuukausipalkkiosta hoitamaan virkaa. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuustossa oli tuotu esiin erilaisia mielipiteitä viransijaisuuspalkkiosta, asia pantiin pöydälle⁴⁾ eikä sitä ratkaistu kertomusvuonna.

Kaupungin metsänvartijan palkankorotus. Tehdystä anomuksesta, jota rahatoimikamari oli puoltanut, kaupunginvaltuusto myönsi⁵⁾ metsänvartija K. J. Holmgrenille 180 markan lisäyksen hänen vuotuisen rahapalkkaansa. Sitä ennen kamari oli lakkauttanut metsänvartija Holmgrenille aikaisemmin kaupungin yleisten teiden valvonnasta suoritettua korvauksen.

Palkkiot avustuksesta makkien y.m. tarkastuksissa. Ens. kaupunginviskaalille L. E. Nygrénille myönnettiin⁶⁾ rahatoimikamarin puoltolauseen mukaisesti 164 markan hyvitys niistä korvauksista, jotka hän oli suorittanut useille apulaisinaan kaupungin makkien ja likakaivojen tarkastuksissa käyttämilleen henkilöille.

Lahjapalkkiot. Tehdystä anomuksesta, jota palotoimikunta oli puoltanut, kaupunginvaltuusto myönsi⁷⁾ ent. palokonstaapelille F. Aholle 100 markan lahjapalkkion.

Tehdystä anomuksesta ja maistraatin sitä puollettua myönnettiin⁸⁾ kaupunginpalvelijan leskelle H. S. Nybergille 200 markan lahjapalkkio.

Mattojen y.m. osto kaupunginvaltuuston istuntosaliin. Vt Nybom antoi⁹⁾ kaupunginvaltuustolle kirjallisen ehdotuksen mattojen ostamisesta valtuuston istuntosaliin. Tähän valtuusto myöntyi¹⁰⁾ samalla päättäen antaa vaihtaa istuntosalin kattokruunun lasikuvut himmeäksi hiotusta lasista tehtyihin; nämä ostot kustannettaisiin valtuuston käyttövaroilla ja niistä huolehtisi valtuuston sihteeri.

¹⁾ Valt. pöytäk. 29 p. marrask. 5 §. — ²⁾ S:n 15 p. marrask. 4 §. — ³⁾ S:n 25 p. tammik. 1 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. jouluk. 11 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. maalisk. 7 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. huhtik. 4 § ja 10 p. toukok. 5 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. maalisk. 8 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. lokak. 4 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. huhtik. 12 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. huhtik. 11 §.

Puhelimen johtaminen eteläiseen palotorniin. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1880 palauttanut ¹⁾ palotoimikuntaan tämän tekemän esityksen puhelimen johtamisesta palotorneihin. Tämän johdosta toimikunta vuonna 1881 ilmoitti, että ainoastaan eteläiseen palotorniin tarvittiin puhelinjohto, koska molemmat palotornit jo olivat erityisen johdon toisiinsa yhdistämät, sekä että uuden johdon aiheuttama vuotuinen kustannus olisi 260 markkaa. Asiaa esiteltäessä valtuusto myönsi ²⁾ kyseiseen tarkoitukseen mainitun suuruisen määrärahan maksettavaksi kolmen vuoden kuluessa.

Poliisikamarin lisämäärärahat. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi ³⁾ poliisikamarille enintään 150 markan suuruisen määrärahan tuolien hankkimista varten ens. poliisivartiokonttorin ja etsivän osaston huoneistoihin sekä 75 markkaa seppä C. J. Holmbergin toimittamaa kaupungin vuokra-ajurien rekien katselmusta varten.

Saman henkilön toimittamaa vuokra-ajurien rattaiden katselmusta varten kaupunginvaltuusto niinkään rahatoimikamarin esityksestä myönsi ⁴⁾ 100 markkaa.

Rahatoimikamarin puoltavan lausunnon nojalla myönnettiin ⁵⁾ edelleen 160 markan määräraha kaapin hankkimiseksi poliisikamarin etsivälle osastolle sekä kahden mainitulla osastolla ja ensimmäisessä poliisivartiokonttorissa olevan sohvan korjauksiin.

Taideteollisuusnäyttelyn vartiointi. Palotoimikunnan jätettyä kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi, tuliko kaupungin vai Suomen ensimmäisen taideteollisuusnäyttelyn toimikunnan maksaa korvaus ylimääräisestä virantoimituksesta niille palokonstaapeleille, jotka palotoimikunta näyttelyn toimikunnan pyynnöstä oli määrännyt hoitamaan vartiointia näyttelyhuoneistossa, valtuusto päätti ⁶⁾ lausua, että vartiointin kustantaminen oli näyttelytoimikunnan asia.

Kaupunginvankilan yhdistäminen lääninvankilaan. Sen jälkeen kun oli pantu vireille kysymys Katajanokan lääninvankilan laajentamisesta ja tämän ja kaupunginvankilan yhdistämisestä yhdeksi laitokseksi, läänin kuvernööri tiedusteli kaupunginvaltuustolta, millä rahamäärällä kaupunki suostui osallistumaan suunniteltuun laajentamiseen, jolloin kaupunki voitiin vapauttaa raastuvanoikeudessa rikoksesta syytettyjen ja vangittuna pidettävien henkilöiden säilyttämisvelvollisuudesta. Valtuusto lähetti ⁷⁾ asian valiokuntaan, joka vuonna 1879 oli asetettu ⁸⁾ käsittelemään kysymystä raatihuoneen huoneistojen sopivimmasta järjestelystä. Valiokunnan annettua mietinnössään ⁹⁾ lausuntonsa asiasta valtuusto päätti ¹⁰⁾ valiokunnan ehdotuksen mukaisesti vastauksessaan kuvernöörin tiedusteluun ilmoittaa, että kaupunki suostui osallistumaan kyseisen laajentamistyön kustannuksiin 50,000 markalla, jos kaupunki vapautettiin velvollisuudesta ylläpitää kaupunginvankilaa raastuvanoikeudessa rikoksesta syytettyjen ja vangittuna pidettävien henkilöiden vartiointia varten.

Rokkokuikutaudin vastustaminen. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1880 oikeuttanut ¹¹⁾ terveyslautakunnan käyttämään rokkoon sairastuneiden henkilöiden sairaalahoidosta aiheutuneisiin ylimääräisiin kustannuksiin kaupungin sairaalain määrärahoista jääväksi edellytetyn säästön. Mainitun

¹⁾ Ks. s. 119. — ²⁾ Valt. pöytäk. 4 p. maalisk. 10 §. — ³⁾ S:n 22 p. helmik. 5 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. kesäk. 11 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. elok. 8 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. maalisk. 9 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. toukok. 3 §. — ⁸⁾ Ks. s. 15. — ⁹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 21. — ¹⁰⁾ Valt. pöytäk. 29 p. marrask. 13 §. — ¹¹⁾ Ks. s. 120.

lautakunnan esityksestä valtuusto vuonna 1881 myönsi ¹⁾ lautakunnalle rokkokulkutaudin vastustamiseen lisäksi enintään 4,000 markan suuruisen määrärahan; ensi sijassa oli kuitenkin kyseiseen tarkoitukseen käytettävä se säästö, joka viimeksi mainittunakin vuonna kenties tuli jäämään sairaalamäärärahasta.

Kolehtivarojen käyttö. Vaivaishoitojohtokunnan tekemän anomuksen, että johtokunta oikeutettaisiin nostamaan kaupungin kirkoissa köyhien hyväksi kootut kolehtivarat ja käyttämään ne tilapäiseksi avuksi sellaisille puutteessa oleville seurakunnan jäsenille, joita vaivaishoito-ohjesääntö esti johtokuntaa avustamasta, kaupunginvaltuusto epäsi ²⁾.

Vaivaishoitomäärärahan ylittäminen. Vaivaishoitojohtokunta ilmoitti, että vaivaishoidon vuoden talousarvioon merkittyä sairaanhoitomäärärahaa oli ylitetty Smk 487: 50, mikä määrä oli maksettu vaivaishoidon arvaamatomien tarpeiden määrärahasta. Ilmoitus ei antanut ³⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Avustus taideteollisuusyhdistyksen veistokoululle. Suomen Taideteollisuusyhdistys anoi saada vuonna 1882 jatkuvasti nauttia 5,000 markan avustusta veistokoululleen. Kaupunginvaltuuston pantua asian pöydälle ⁴⁾ mainitun vuoden talousarvion käsittelyyn asti ja talousarviovaliokunnan mietinnössään ⁵⁾ ehdotettua anomuksen evättäväksi valtuusto talousarvion järjestelyn yhteydessä päätti ⁶⁾ myöntyä siihen.

Avustuksen myöntäminen maanviljelys- ja kauppakemialliselle laboratoriolle. Senaatin maanviljelystoimituskunta ilmoitti ⁷⁾, että filosofianmaisteri A. W. Forsbergille oli yleisistä varoista myönnetty määräraha sen maanviljelys- ja kauppakemiallisen laboratorion perustamiseen ja ylläpitämiseen, jolle kaupunginvaltuusto vuonna 1879 oli luvannut ⁸⁾ 1,600 markan vuotuisen avustuksen kahden vuoden ajaksi.

Myöhemmin filosofianmaisteri Forsberg ilmoitti perustaneensa mainitun laboratorion ja sen ryhtyneen toimintaan ja pyysi saada hänelle luvatus avustuksen, minkä ohessa maistraatti lähetti valtuustolle laboratoriolle asianmukaisesti vahvistetun taksan. Valtuusto antoi ⁹⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi osoittaa kyseisen avustuksen neljännesvuosittain maksettavaksi.

Koneenkäyttäjä-, työnjohtaja- ja rakennusmestarikoulun avustaminen. Suomen Taideteollisuusyhdistyksen anomuksen 1,200 markan suuruisen avustuksen myöntämisestä yhdistyksen koneenkäyttäjä-, työnjohtaja- ja rakennusmestarikoululle kaupunginvaltuusto pani pöydälle ¹⁰⁾ vuoden 1882 talousarvion käsittelyyn saakka, jolloin valtuusto sen epäsi ⁶⁾.

Kaupungin vesijohdon hoito ja käyttö. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1880 kehoittanut ¹¹⁾ rahatoimikamaria laatimaan ehdotuksen vesijohdon hoidon järjestämisestä vuoden 1881 heinäkuun 1 p:n jälkeen, jolloin insinööri R. Huberin kanssa tehty urakkasopimus meni umpeen. Tämän johdosta ja hankittuaan lausunnon kaupungininsinööriltä kamari vuonna 1881 teki valtuustolle esityksen asiasta, ja valtuusto päätti ¹²⁾ hyväksyen kamarin ehdotuksen uskoa vesijohdon hoidon ja käytön 16,000 markan korvauksesta ja muuten aikaisemmin voimassa ollein ehdoin insinööri Huberille vielä

¹⁾ Valt. pöytäk. 26 p. huhtik. 6 §. — ²⁾ S:n 25 p. tammik. 5 §. — ³⁾ S:n 11 p. lokak. 5 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. jouluk. 5 §. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 30. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 27 p. jouluk. 4 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. helmik. 4 §. — ⁸⁾ Ks. s. 52. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 16 p. elok. 5 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. jouluk. 4 §. — ¹¹⁾ Ks. s. 122. — ¹²⁾ Valt. pöytäk. 12 p. huhtik. 9 §.

yhdeksi vuodeksi mainitusta päivästä lukien sekä siirtää valvovan insinöörin tehtävät rakennuskonttorille, jonka tuli saada niistä 300 markan lisäys matkarahoihinsa ja 400 markan lisäpalkkio varastokirjanpitäjälle. Sen ohessa valtuusto antoi kamarille tehtäväksi hyvissä ajoin ennen urakka-ajan loppua antaa valtuustolle lopullisen ehdotuksen vesijohtoon vastaista hoitoa koskevasta kysymyksestä.

Kaupungin vesijohtoa koskeva loppuselvitys Neptun-osakeyhtiön kanssa. Tehtäessä vuonna 1880 välien selvitystä Neptun-osakeyhtiön kanssa kaupungin vesijohtosta oli kaupungille pidätetty ¹⁾ 20,000 markan suuruisen takaus, kunnes eräät Vanhankaupungin suodatinlaitteessa ja johtojen laskeemisessa kaupunkiin ilmenneet puutteellisuudet oli korjattu. Yhtiön myöhemmin korjattua osan näistä epäkohdista kaupunginvaltuusto vuonna 1881 rahatoimikamarin ehdotuksesta päätti ²⁾ antaa tälle tehtäväksi maksaa yhtiölle takausmäärästä loppusuorituksena Smk 17,263: 50, jota vastoin kaupunki pidättäisi loput eli Smk 2,736: 50, mistä määrästä Smk 436: 50 oli sovinto-oikeuden kaupungille tuomitsema korvaus vielä keskeneräisistä katutöistä, Smk 800: — sovinto-oikeuden kustannuksia sekä Smk 1,500 hyvitystä Vanhankaupungin suodatinlaitteen korjauksista.

Toimenpiteitä vesijohtoputkien jäätyksen ehkäisemiseksi. Sen johdosta että kaupungin vesijohto viimeksi kuluneen ankaran talven aikana monin paikoin, missä putket olivat jäätyneet, ei ollut antanut vettä, rahatoimikamari oli antanut asiantuntijavalioikunnalle tehtäväksi tarkemmin tutkia tätä seikkaa. Valiokunta lykkäsi yleiset tutkimuksensa, kunnes maa oli sulanut, mutta piti jo sitä ennen tarpeellisena ehdottaa erinäisiä toimenpiteitä uuden klinikan ja Pitkäsillan väliseen johtoon nähden, missä puheena olevan epäkohdan korjaamista oli pidetty kiireellisimpänä. Valiokunnan annettua kamarille kaksi vaihtoehtotusta, jotka koskivat vesijohtoputkia mainitulla kohdalla ja sen lähimmässä ympäristössä, kamari puolestaan ehdotti hyväksyttäväksi vaihtoehtoon n:o 2, jonka mukaan:

vesijohtoputki kokonaan poistettaisiin Puutarhakadun ja Uuden klinikan välisestä osasta Unioninkatua;

4 tuuman putki Pitkäsillan ja Elisabetinkadun välillä korvattaisiin 6 tuuman putkella, joka laskettaisiin Unioninkadun itä- eikä länsilaitaan;

Elisabetinkadun alainen 4 tuuman putki mainitun kadun viemäritöiden yhteydessä vaihdettaisiin 6 tuuman putkeen Nikolainkadun kulmaan asti;

Mariankadun alla oleva 4 tuuman johto mainitun kadun ja Elisabetinkadun kulmassa yhdistettäisiin Elisabetinkadun alla olevaan 4 tuuman johtoon;

Unioninkadun alla oleva putkijohto Elisabetin- ja Puutarhakatujen väliltä varustettaisiin paremmin eristävällä täytteellä; sekä

Puutarhakadun paloposti ja vanhan klinikan sisäänjohtoputki siirretäisiin jonkin verran pohjoisemmaksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ tämän ehdotuksen sellaisenaan ja myönsi samalla kyseisiä töitä varten 7,271 markan määrärahan, mihin määrään kaupungininsinööri oli arvioinut kustannusten nousevan.

Myöhemmin antamassaan päämietinnössä valiokunta piti vesijohtoputkien jäätyksen tärkeimpänä ja tavallisimpana syynä sitä seikkaa, että putkia siellä, missä ne oli louhittu kallioon, ympäröi sopimaton louhokivitäyte, ja ehdotti, että putket näiltä kohdin kaivettaisiin ylös ja ympäröitäi-

¹⁾ Ks. s. 121. — ²⁾ Valt. pöytäk. 25 p. lokak. 11 §. — ³⁾ S:n 26 p. huhtik. 3 §.

siin sopivammalla täytteellä. Sen ohessa valiokunta ehdotti, että koetteeksi joitakin sellaisia paloposteja ja sulkuluisteja jotka pahimmin olivat olleet alttiina pakkasen vaikutukselle, ympäröitäisiin puusalvoksilla tai laskeutuskuiluilla, jotta ne voitaisiin varustaa tarkoituksenmukaisella suojapeitteellä ja niihin jäätyminen sattuessa olisi helppoa päästä käsiksi. Näiden töiden aiheuttamat kustannukset valiokunta oli arvioinut 6,600 markaksi. Kamarin esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi¹⁾ mainitun suuruisen määrärahan valiokunnan ehdottamia toimenpiteitä varten.

Korvaus vesijohtoputkien sulattamisesta. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi²⁾ insinööri R. Huberille Smk 401: 36 korvauksiksi Unioninkadun jäätyneiden vesijohtoputkien sulattamisesta ja valtuutti sen ohessa kamarin maksamaan muut samanlaisista töistä odotettavissa olevat laskut.

Korvaus liittymisistä vesijohtoon. Insinööri R. Huberille myönnettiin³⁾ rahatoimikamarin puoltolauseen mukaisesti 647 markan korvaus hänen suorittamistaan vesijohdon liittämistä Mikaelinkadun taloon n:o 27 ja Hallituskadun taloon n:o 17.

Kattotasanteen rakentaminen vesilinnaan. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi⁴⁾ 275 markan määrärahan yleisölle tarkoitettujen kaiteilla ja penkeillä varustetun kattotasanteen rakentamiseksi Töölön puiston luona olevaan n.s. vesilinnaan sekä käsipuiden asettamiseksi sinne vievään porraskäytävään.

Rakennuskonttorin lisämäärärahat. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi⁵⁾ 3,000 markan lisäyksen kaupungin omistamien talojen ja rakennusten kunnossapitomäärärahaan sekä 1,200 markan lisäyksen voimassa olevan kaupunginasemakaavan järjestelyn ja laajentamisen johdosta suoritettavissa mittauksissa tarvittavien apulaisten määrärahaan.

Lisämääräraha katujen y.m. kunnossapittoa varten. Kaupungininsinöörin esityksestä ja rahatoimikamarin puoltavan lausunnon nojalla kaupunginvaltuusto myönsi⁶⁾ 7,000 markan lisäyksen vuoden talousarvioon katujen, kanavain ja laituriin kunnossapittoa varten merkittyyn määrärahaan.

Palkkio Runebergin patsaan sijoituskysymyksen johdosta kutsutulle asiantuntijalle. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto valtuutti kamarin⁷⁾ käyttämään ulkomaalaisen asiantuntijan kutsumisesta Runeberginpatsaan sijoittamiskysymystä varten⁸⁾ aiheutuneisiin kustannuksiin enintään 2,000 markkaa kaupungin varoja.

Korvaus pakkolunastetusta tontin osasta. Tehdystä anomuksesta, jota rahatoimikamari oli puoltanut, kaupunginvaltuusto myönsi⁹⁾ koulunjohtaja F. H. Paerschille 2 markan korvauksen neliöjalalta eli yhteensä 5,246 markkaa siitä osasta hänen omistamaansa Lant. Erottajan tonttia n:o 6, joka tonttia järjesteltäessä voimassa olevan kaupunginasemakaavan mukaisesti tuli siitä lohkaistavaksi ja siirtymään kaupungin omistukseen.

Avustus uudisrakennuksen teettämistä varten Forsbyn tilalle. Tehdystä anomuksesta, jota rahatoimikamari oli puoltanut, kaupunginvaltuusto myönsi¹⁰⁾ Forsbyn tilan vuokraajalle, maanviljelijä B. E. von Schantzille 500 markan rakennusavustuksen uuden suuremman rakennuksen teettämiseksi sinne kolmen pienemmän rappeutuneen rakennuksen sijaan.

¹⁾ Valt. pöytäk. 21 p. kesäk. 10 §. — ²⁾ S:n 10 p. toukok. 7 §. — ³⁾ S:n 11 p. lokak. 17 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. elok. 10 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. lokak. 12 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. syysk. 9 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. elok. 15 §. — ⁸⁾ Ks. 156. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 20 p. syysk. 6 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 7 §.

Apurahain myöntäminen työnjohtajain kouluttamista varten. Rahatoimikamarin kaupungininsinöörin aloitteesta tekemän esityksen, että myönnettäisiin kaksi 250 markan suuruista stipendiä, kumpikin oppijakson suorittamista varten kaupunkiin äskettäin perustetussa käytännöllisessä koneenkäyttäjä-, työnjohtaja- ja rakennusmestarikoulussa ja ehdoin, että apurahansaaajat olisivat velvolliset sen jälkeen kaksi vuotta olemaan rakennuskonttorin käytettävänä työnjohtajina, kaupunginvaltuusto epäsi ¹⁾.

Kaupungin lahjoitusrahastojen sijoittaminen ja kirjanpito. Rahatoimikamarin tekemän esityksen kaupungille lahjoitettujen rahastojen pääomainsijoittamisesta ja näiden rahastojen erityisestä kirjanpidosta kaupunginvaltuusto lähetti ²⁾ talousarviovaliokuntaan.

Vuoden 1882 talousarvion järjestelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto edelleen antoi ³⁾ talousarviovaliokunnalle tehtäväksi antaa ehdotuksen kaupungille pahantapaisten lasten turvakodin perustamista varten lahjoitetun rahaston hoidosta ja sijoittamisesta erilleen kaupunginkassasta.

Talousarviovaliokunta ei kertomusvuonna antanut näistä asioista lausuntoa.

Eräiden rahastojen korkojen käyttö. Vaivaishoitojohtokunta ilmoitti sattuneesta syystä vuonna 1865 tehdyn kirkkokokouksen päätöksen nojalla vuosittain luovuttaneensa C. O. Cronstedtin y.m., J. P. Chrogeliuksen sekä Hedvig Charlotta Gripenbergin rahastojen korot Helsingin rouvasväenyhdistykselle. Ilmoitus ei antanut ⁴⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Kaupungin vuoden 1882 meno- ja tulosääntö. Maistraatti lähetti kaupunginvaltuustolle laatimansa Helsingin kaupungin vuoden 1882 meno- ja tuloravion ⁵⁾ siihen liittyvine asiakirjoineen. Valtuusto lähetti asian jo aikaisemmin sitä valmistelemaan asetettuun ⁶⁾ talousarviovaliokuntaan, johon kuuluivat vtt Schauman, Brummer, Malmgren, Charpentier, Dittmar, Borg ja Grönqvist. Sen jälkeen antamassaan mietinnössä ⁷⁾ valiokunta ehdotti joitakin muutoksia maistraatin ehdotukseen.

Kaupunginvaltuuston talousarvion käsittelyssä hyväksymän vuoden 1882 meno- ja tulosäännön loppusummat olivat seuraavat:

Menot:

I. Kaupungin velat	Smk	364,511: 48
II. Kaupungin virastot	»	123,372: 27
III. Kunnallishallinto	»	116,343: 79
IV. Katuvalaistus	»	75,385: 95
V. Palolaitos	»	59,141: 50
VI. Poliisi- ja vankeinhoito	»	127,860: —
VII. Terveysten- ja sairaanhoito	»	31,323: —
VIII. Vaivaishoito	»	103,783: —
IX. Opetustoimi	»	150,220: —
X. Kaupungin yleiset rasitukset.....	»	346,465: 54
XI. Vesijohto	»	58,340: —
XII. Rakennukset ja yleiset työt	»	826,930: —
XIII. Sekalaista	»	154,712: 66

Yhteensä Smk 2,538,389: 19

¹⁾ Valt. pöytäk. 15 p. marrask. 19 §. — ²⁾ S:n 20 p. jouluk. 13 §. — ³⁾ S:n 27 p. jouluk. 4 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. maalisk. 5 §. — ⁵⁾ Painettu ilman numeroa. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 29 p. marrask. 10 §. — ⁷⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 30.

Tulot:

I. Arvioitu säästö vuodesta 1881	Smk	176,575: 06
II. Korot	»	24,351: 54
III. Tontinlunastusmaksut	»	15,000: —
IV. Kaupungin kiinteä omaisuus	»	124,186: —
V. Tonttiverot	»	2,000: —
VI. Tuloa tuottavat oikeudet	»	317,182: —
VII. Sekalaista	»	29,540: 28
VIII. Valtionavustukset	»	337,090: 03
IX. Vesijohto	»	85,000: —
Laina kahta vuotta pitemmin maksuajoin	»	810,812: —
Verotus	»	616,652: 28
Yhteensä		Smk 2,538,389: 19

Vuoden 1881 talousarvioon verraten vahvistetussa talousarviossa on havaittavissa eräitä muutoksia, joista tärkeimpiä seuraavassa kosketellaan.

M e n o s ä ä n t ö. Ensimmäiseen, Kaupungin velat nimiseen pääluokkaan merkityt määrärahat lisääntyivät vuoden 1881 vastaavaan pääluokkaan verraten Smk 47,052: 29. Uusina erinä tuli tähän kohtaan Smk 210,000: — vuoden 1880 järjestelylainan jäljellä olevan osan ja yhden vuoden koron maksamista varten, Smk 6,000: — 10 %:n vuotuismaksun suorittamiseksi Ratakadun kansakoulurakennusta varten otetusta lainasta, Smk 32,000: — vastaten 280 vaivaishoitoa varten lahjoitettua Seurahuo-
neen osaketta sekä Smk 120: — leskirouva Soltikoffin kuumesairaalan hyväksi lahjoittaman rahaston korkoja. Sen sijaan jäi pois 17,500 markan suuruinen määräraha valtion kahdeksi vuodeksi myöntämän 350,000 markan suuruisen järjestelylainan korkoa varten sekä yhteensä 183,212 markkaan nousevat määrärahat, jotka merkitsivät vaivaishoitorahastojen, Arnellin rahaston, kuumesairaalan rahaston ja leskirouva Soltikoffin rahaston pääomamääriä. — Toisessa, kaupungin virastojen pääluokassa lisäys oli Smk 2,200: — ja johtui siitä, että apulaiskaupunginvoutien palkkioita korotettiin Smk 1,600: — sekä maistraatin ja raastuvanoikeuden yhteisiä tarverahoja Smk 1,000: —; oikeuspormestarin kalliinajanlisäystä vähennettiin sitä vastoin Smk 1,000: —, se kun laskettiin vain puolelta eikä koko vuodelta, minkä vähennyksen osaksi tasoitti uusi 600 markan suuruinen määräraha sijaisen palkkaamiseksi avoinna olevan oikeuspormestarinviran hoitamista varten kahdeksi kuukaudeksi. — Kolmannen, Kunnallishallinto nimisen pääluokan kokonaismäärä lisääntyi Smk 4,059: 47. Tähän kohtaan merkittiin uudet määrärahat rahatoimikonttorin ylimääräistä apulaista varten kuudeksi kuukaudeksi, 1,200 markkaa, ja tuulaakikonttorin vaakamestarin apulaista varten yhtä pitkäksi ajaksi, samoin 1,200 markkaa. Sen ohessa korotettiin rahatoimikamarin kanslia-apulaisten, vahtipalveluskunnan ja tarverahojen määrärahoja Smk 500: —, tuulaakikonttorin mitauspalkkiomäärärahaa Smk 1,200: — ja satamain, laiturien y.m. puhdistusmäärärahaa Smk 200: — samoin kuin satamakonttorin pakkaajien ja räkää-
jien ¹⁾ palkkamäärärahaa yhteensä Smk 160: — ja kaupungin metsänvarti-
jan ¹⁾ palkkamäärärahaa Smk 180: —; sitäpaitsi otettiin huomioon rahatoi-
mikonttorin vanhemman ja nuoremman kaupunginkirjanpitäjän palkan-

¹⁾ Ks. s. 180.

korotus viiden vuoden palveluksesta. Rahatoimikonttorin aikaisempi tarverahamääräraha alennettiin 2,000 markasta 1,800 markkaan, mutta sen sijaan merkittiin erityinen 550 markan suuruinen määräraha verolippujen jakelua varten. Edelleen vähennettiin tuulaakikonttorin verolippujen jakelumäärärahaa 300 markkaa, saman konttorin tarverahamäärärahaa 286 markkaa, satamakapteenin ja satamakirjanpitäjän kannanta-prosenttien aiheuttamaa arvioitua menoa yhteensä Smk 211: 20, Sörnäsän satamamestarin vuokratrahoja Smk 200: — sekä uudestijärjestelyjen vaatimissa, rakennuskonttorissa suoritettavissa mittauksissa, suunnitelmien laatimisessa y.m. tarvittavien avustajien määrärahaa yhteensä Smk 650: —.

— Neljännessä, Katuvalaistuksen pääluokassa kokonaissumma kohosi Smk 2,907: 39, mistä Smk 2,293: 39 kohdistui kaasuvalaistukseen ja Smk 614: — tärpättivalaistukseen. Edellisen osalle merkittiin uusi 500 markan määräraha kaasuntarkastajan työhuoneen vuokraa varten, minkä ohessa m.m. Kaasuvalaistusosakeyhtiölle sopimuksen mukaisesti tulevaa maksua lisättiin Smk 3,170: 12, jota vastoin putkijohdosta yhtiölle taatun voiton määrarahasta vähennettiin kaupungin voitto yksityiskulutuksesta, Smk 1,344: 14, minkä verran nämä määrarahat siten supistuivat. Tärpättivalaistusmäärarahain kohoaminen aiheutui pääasiallisesti lyhtyjen luvun lisääntymisestä. — Viidennessä, Palolaitos nimisessä pääluokassa kokonaissumma lisääntyi Smk 1,240: 80. Tähän merkittiin uusia määrärahoja yhteensä Smk 1,120: — palotornien vanhempien konstaapelien ja järjestysmiesten lisäpalkkioita sekä höyryruisun lämmitystä ja puhdistusta varten. Lämmitys- ja valaistusmäärärahaa lisättiin Smk 247: 10, ruiskumestarien palkkausmäärärahaa Smk 200: — ja palotallin määrärahaa Smk 357: 70. Sitävastoin poistettiin yhden lämmittäjän palkka, Smk 480: —, ja kaivojen hoitopalkkiota ja uuden kaluston ostoa y.m. varten olevaa määrärahaa supistettiin hiukan. — Kuudenteen pääluokkaan, johon sisältyivät Poliisi- ja vankeinhoidon menot, ei tehty mitään muutoksia. — Seitsemäs pääluokka, Terveysten- ja sairaanhoito, osoitti vuokrien kohoamisen johdosta lisäystä 400 markkaa, 200 markkaa vakinaisen sairaalan ja yhtä paljon tarkastushuoneiston määrärahoissa. — Kahdeksannessa, Vaivaishoito-nimisessä pääluokassa määrarahain summa lisääntyi Smk 683: —. Uusi oli tässä 1,483 markan suuruinen määräraha työ- ja vaivaistalon korjauksia varten. Samalla korotettiin tilapäisten vaivaisapujen määrärahaa Smk 1,000: —, sairaanhoitomäärärahaa Smk 700: — ja hevosten rehumäärärahaa Smk 500: —. Nämä lisäykset tasoituivat suurimmalta osalta sen johdosta, että aikaisempi vaivaistalon köyhien ja varattomien kansakoululasten vaatetusmääräraha, 4,000 markkaa, merkittiin ainoastaan ensiksi mainitun ryhmän osalta 2,500 markkaan alennettuna sekä että halkomäärärahaa alennettiin 500 markkaa ja arvaamattomien tarpeiden ja sekalaisen menojen määrärahaa 1,000 markkaa. — Yhdeksännessä, Opetustoimen pääluokassa lisäys oli Smk 13,200: — ja kohdistui kokonaan lukuun Kansakoulut. Tässä korotettiin opettajain palkkamäärärahaa Smk 4,545: — ja opettajattarien Smk 6,542: —, mikä johtui vakinaisten opettajain ja opettajattarien lukumäärän lisääntymisestä, jota vastoin opettajain ja opettajattarien palkkioihin merkittiin 3,850 markkaa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Edelleen korotettiin kouluhuoneistojen vuoramäärärahaa Smk 1,300: —, opetusvälinemäärärahaa Smk 500: —, käsityöainesten määrärahaa Smk 200: —, koulukalustomäärärahaa Smk 500: —, valaistusmäärärahaa Smk 500: — sekä koulutalojen kunnossapitoa ja sekalaisia menoja varten olevaa määrärahaa Smk 1,563: —. Osa näistä korotuksista

aiheutui kahden kansakoulun perustamisesta Viaporiin ¹⁾. — Yhdeksänteen pääluokkaan siirrettiin myöskin lähinnä edellisestä pääluokasta varattomien kansakoululasten vaatetusmääräraha, Smk 1,500: —. Kansakoulumäärärahat lisääntyivät siten yhteensä Smk 13,300: —. Luvussa Kansankirjasto ja lukusali korotettiin halko- ja valaistusmäärärahaa Smk 560: — ja sekalaisten menojen määrärahaa Smk 340: —. Sitä vastoin vuokramääräraha aleni Smk 1,000: —. Tämän luvun loppusumma väheni siten Smk 100: —. — Kymmenennessä pääluokassa, joka käsitti kaupungin yleiset rasitukset, kokonaissumma supistui Smk 6,261: 50. Tästä tuli Smk 2,340: — kyydinpidon ja Smk 3,921: 50 majoituksen osalle. Majoitusmäärärahoista alennettiin vuokratulojen määrärahoja yhteensä Smk 1,020: — sekä lämmitys- ja valaistusmäärärahoja yhteensä Smk 2,901: 50. — Yhdennessätoista, Vesijohto-nimisessä pääluokassa lisäys oli Smk 12,740: —. Lisäys kohdistui kokonaan laajennustöiden määrärahaan, jota korotettiin Smk 14,600: —; tällöin näihin menoihin luettiin myöskin vesimittarien osto- ja kokeilumääräraha, Smk 3,600: —, joka edellisen vuoden talousarviossa oli ollut 2,400 markan suuruinen ja sisältynyt käyttömäärärahoihin. Hoito- ja käyttö- sekä kunnossapito- ja sekalaisia määrärahoja merkittiin yhteensä 1,860 markkaa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Luvussa Hoito ja käyttö jäi paitsi edellä mainittua vesimittarimäärärahaa pois tarkastavan insinöörin palkkio, Smk 4,800: —, mutta lisää tuli siihen kulutusmaksujen veloitusmääräraha, Smk 400: — ja rakennuskonttorin matkarahat, Smk 300: —. Luvussa Kunnossapito ja sekalaista, joka nyttemmin oli erotettu edellisestä luvusta, olivat uusia suodatusaltaan korjausmääräraha, Smk 600: —, aitausten korjausmääräraha, Smk 150: —, asuinrakennusten kuntoonpanomääräraha, Smk 3,000: —, pumppuhuoneen lattiaa varten merkitty määräraha, Smk 620: —, ja kaidelaitteen rakennusmääräraha, Smk 270: —. — Kahdennentoista, Rakennusten ja yleisten töiden pääluokan loppusumma lisääntyi Smk 276,922: —, Kunnossapitomäärärahoista korotettiin tässä kaupungin omistamien talojen ja rakennusten määrärahaa Smk 5,000: —, katujen, kanavain, viemäriojien ja laiturien Smk 43,280 —, kaupungin yleisten maanteiden y.m. Smk 1,680: —, kaupungin viertoteiden Smk 900: —, istutusten Smk 8,292: — ja satamain määrärahoja Smk 27,400: — sekä makkien ja käymäläin määrärahoja Smk 400: —, jota vastoin kaivojen y.m. kunnossapitomäärärahaa alennettiin Smk 1,500: — ja kaupungin yleisten paikkain ja katuosuuksien puhtaanapitomäärärahaa Smk 1,000: —, Uudisrakennusmäärärahajen ryhmässä taas oli uusi 26,000 markan suuruinen määräraha vuonna 1879 alulle pannun Sörnäsän sataman laiturirakennustyön jatkamista varten, ja siinä korotettiin kanavain rakennusmäärärahaa yhteensä Smk 9,260: — ja talorakennusten määrärahaa yhteensä Smk 176,200: —; uusia olivat viimeksi mainitussa ryhmässä määräraha raatihuoneen osittaista uudestirakentamista ja siinä suoritettavia muutostöitä ²⁾ varten, Smk 100,000: —, lisärakennuksen teettämiseksi vaimastalon melisairaille ²⁾, Smk 30,000: —, Vanhankaupungin myllyn uudestirakentamista ³⁾ varten, Smk 45,000: — ja Sörnäsän keittihuoneen muuttamiseksi sikäläisen satamakonttorin rakennukseksi, Smk 1,200: —, Uudisrakennusmäärärahoista jäivät sitä vastoin pois yleisten makkien ja käymäläin rakennusmääräraha, Smk 4,450: — ja katujen tasoitusmäärärahaa vähennettiin Smk 14,540: —. — Kolmastoista pääluokka, Sekalaista, osoitti

¹⁾ Ks. s. 194. — ²⁾ S:n s. 166. — ³⁾ S:n s. 174.

lopuksi lisäystä yhteensä Smk 72,125: 28. Uusia olivat tässä maanviljelys- ja kauppakemiallisen laboratorion ¹⁾ avustus, Smk 1,600: —, ja vasta perustetun Suomen puutarhayhdistyksen ²⁾ avustus, Smk 1,000: —. Verotusvarojen ja muiden paitsi majoitusmaksujen lyhennysmäärärahaa korotettiin Smk 10,000: — ja kaupunginvaltuuston käyttövaroja Smk 70,000: —. Sitä vastoin poistettiin Marian turvakodin määräraha, Smk 7,500: —, ja kaupungin ylläpitämien koulujen oppilaiden stipendirahaston avustus, Smk 2,500: —, ja vähennettiin lämmitys- ja valaistusaineiden määrärahaa Smk 474: 72.

Tulosaäntö. Ensimmäiseen osastoon merkittiin arvioitu säästö vuodesta 1881 yhteensä Smk 52,573: 47 edellisen vuoden vastaavaa määrää suurempana. Kaupunginkassassa vuoden 1881 päättyessä oleva todennäköinen säästö arvioitiin rahatoimikonttorin antaman ilmoituksen nojalla 460,000 markaksi, mistä niiden varain vähentämisen jälkeen, joita ei oletettu voitavan muuttaa rahaksi vuonna 1882, jäi jäljelle 360,000 markkaa eli 8,608 markkaa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Edelleen jäi kokonaan pois 8,600 markan suuruinen valtion myöntämä laina viemärikanavan rakentamiseksi kaartin maneesista. Kaikki vuoden 1881 vähennys-erät, yhteensä Smk 253,206: 41, jäivät nyt pois ja niiden sijaan merkittiin vähennyksinä seuraavat määrät, nimittäin köyhien hyväksi lahjoitettujen rahastojen varoja Smk 153,024: 94, n.s. Arnellin rahaston Smk 18,000: —, kuumesairaalan rahaston Smk 10,000: — ja leskirouva Soltikoffin kuumesairaalalle määräämän rahaston varoja Smk 2,400: — eli yhteensä Smk 183,424: 94. Vähennykset supistuivat siten Smk 69,781: 47. — Toinen osasto, Korot, osoitti lisäystä yhteensä Smk 6,960: —. Uusia olivat tässä vuokratonttien lunastusmaksujen korot, Smk 5,000: —, ja leskirouva Soltikoffin rahaston korot, Smk 120: —, minkä ohessa osakkeiden osinkoerä merkittiin Smk 2,240: — suuremmaksi, viertotieobligatioiden korot sen sijaan Smk 400: — pienemmiksi kuin edellisen vuoden tulosaännössä. — Kolmanteen osastoon merkittyjä tontinlunastusmaksuja arvioitiin kertyvän Smk 50,000 markkaa vähemmän kuin edellisenä vuonna sen johdosta, että mainitun suuruinen vuokratonttien lunastuserä kokonaan poistettiin. — Neljännessä osastossa, Kaupungin kiinteä omaisuus, lisäys oli Smk 10,648: —. Tässä korotettiin kaupunginasemakaavan ulkopuolella sijaitsevien tilojen, huvilalueiden y.m. vuokrain erää Smk 9,000: — ja kojujen ja tiskien vuokrain erää Smk 907: — sekä merkittiin uusina nimikkeinä heinäntekomaksut, Smk 1,400: —, ja laidunmaksut Smk 300: —, kun taas rakennusten ja tonttien samoin kuin kaupunginasemakaavan alueella sijaitsevien pienempien paikkojen vuokraerää alennettiin Smk 800: — ja uimahuonemaksujen erää Smk 100: —. Sen lisäksi tehtiin joitakin muita vähäisempiä korotuksia ja alennuksia. — Viidennen, Tonttiverojen osaston ainoaa erää lisättiin Smk 397: 80. — Kuudennessa osastossa, joka käsitti Tuloa tuottavat oikeudet, kokonaissumma kohosi Smk 30,300: —. Tässä osastossa jaettiin tuulaa-kierät, siihenastiset varsinainen tuulaaki ja majoitustuulaaki, edelleen Helsinkiin tarkoitettujen tavarain ja meritse kaupunkiin saapuneiden, sisämaahan tarkoitettujen tavarain tuulaakiin. Edellisiä merkittiin yhteensä Smk 77,000: —, jälkimmäisiä yhteensä Smk 4,000: —. Yhteensä näitä eriä edelliseen vuoteen verraten korotettiin Smk 12,000: —. Muuten lisättiin liikennemaksuja Smk 21,000: —, mittausmaksuja Smk 1,400: —, vaakamaksuja Smk 300: —, ulkomaalaisten maksuja ruokatavarain myynnistä

¹⁾ Ks. s. 182. — ²⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 32.

maston vieressä Smk 300: —, huutokauppaprovisioita Smk 100: —, maksuja pöytäin, kojujen tai tiskien käyttämisestä torikaupassa Smk 300: —, kaupustelumaksuja Smk 100: —, sakkomaksuja Smk 400: — ja sakkoja valtionverojen y.m. maksamisen laiminlyömisestä Smk 200: —. Uusina erinä merkittiin sen ohessa verolipunlunastusmaksut, Smk 400: —, ja maksu kaupunginkellarioikeuksista, Smk 820: —. Sitä vastoin vähennettiin m.m. satamamaksuja Smk 4,000: —, siltarahoja Smk 200: —, markkinamaksuja Smk 150: —, perunkirjoitusprosentteja Smk 2,500: — ja ulkomaalaisten kuukausimaksuja Smk 100: —. — Seitsemännessä, Sekalaisten tulojen osastossa lisäys oli Smk 6,993: 04. Tässä korotettiin henkilökohtaisia vaivaimaksuja Smk 2,000: —, vaivaistalon maan tuottoa Smk 650: —, kansakoulujen oppilasmaksuja Smk 200: — ja koiraveroa Smk 3,000: —, minkä ohessa uutena eränä merkittiin venäläisen sotilasklubin huoneiston vuokra, Smk 1,943: 04. Toisaalta poistettiin 400 markan erä, toisen poliisivartio-konttorin huoneiston kahden huoneen vuokra, ja alennettiin kansakoulutalojen huoneistojen vuokria Smk 360: —. — Kahdeksanteen osastoon merkittiin valtionavut kokonaismäärältään Smk 1,326: 08 pienempinä kuin edellisenä vuonna. Tässä kohden korotettiin katuvalaistusta varten myönnettyä valtionavustusta ¹⁾ Smk 2,000: — ja kaupungin osuutta palo-viinaverosta Smk 1,954: 92, jota vastoin majoitusta varten saatua valtion-apua alennettiin Smk 5,281: —. — Yhdeksännessä osastossa, Vesijohto, korotettiin siihen sisältyvää ainoata, veden myynnistä saatavien tulojen erää 10,000 markkaa. — Sen jälkeen merkittiin tulosääntöön siitä nimellismäärältään enintään 1,650,000 markan suuruisesta lainasta, jonka ottamisesta lisätyt kaupunginvaltuutetut vuoden varrella olivat tehneet päätöksen ²⁾, tuloksi yhteensä 810,812 markkaa eli 330,000 markkaa enemmän kuin vuoden 1881 talousarvioon kahta vuotta pitemmin takaisinmaksuajoin merkitty määrä oli ollut. Uusia nimikkeitä olivat tässä Smk 200,000: — vuoden 1880 uudisrakennus- ja järjestelylainan loppuerän maksamista varten ³⁾, Smk 45,000: — Vanhankaupungin myllyn uudestirakentamista varten ³⁾, Smk 20,000: — kanavaverkon laajentamista varten ³⁾, Smk 25,000: — vesijohdon laajentamista varten ³⁾ sekä Smk 100,000: — raatihuoneen osittaista uudestaanrakentamista ja siinä suoritettavia muutostöitä varten ³⁾. Sitä vastoin vähennettiin Malminkadun kansakoulutalon erää Smk 60,000: —. — Verotuksella koottava määrä vahvistettiin viimein Smk:ksi 616,652: 28 ja oli siis Smk 30,722: 50 suurempi kuin vuoden 1881 talousarviossa.

Talousarvion järjestelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto talousarviovaliokunnan ehdotuksesta päätti julkaista vahvistamansa vuoden 1882 talousarvion painosta.

Muista kaupunginvaltuuston talousarvion järjestelyn yhteydessä tekemistä päätöksistä tehdään selvää ⁴⁾ toisaalla tässä kertomuksessa.

C. Muut asiat.

A. E. Nordenskiöldin käynti kaupungissa. Sen johdosta, että professori, vapaaherra A. E. Nordenskiöldin lähiaikoina odotettiin saapuvan kaupun-

¹⁾ Ks. s. 179. — ²⁾ Ks. s. 173 ja seur. — ³⁾ Ks. s. 173. — ⁴⁾ Ks. ss. 170, 172, 179, 181 ja 185.